МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АЛЬТЕРНАТИВНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 012 Дошкільна освіта
(спеціалізація) *(код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))*

освітня програма Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта

Ізмаїл – 2020

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми

_____ Т.М. Лесіна
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:
кафедрою загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти
протокол № 1 від 27.08.2020р.

Завідувач кафедри _____ Д.Г. Іванова
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:
Голова ради з якості вищої освіти педагогічного факультету

_____ Ю.І. Сич
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: Шевчук Антоніна Семенівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти ІДГУ

Рецензент програми: Кічук Надія Василівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти ІДГУ

© Шевчук А.С., 2020
© ІДГУ, 2020

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	***Заочна***
Кількість кредитів: 4	*Лекції*:	
	20	
Модулів:	*Практичні заняття*:	
Загальна кількість годин: 120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2	*Лабораторні заняття:*	
Семестр: 3	*Семінарські заняття*:	
	18	
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 2 - самостійна робота: 4	*Консультації:*	
	2	
	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: екзамен		
Мова навчання: українська	*Самостійна робота:*	
	80	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: альтернативні педагогічні технології в дошкільній освіті як освітня інноватика.

Мета навчальної дисципліни: підготовка фахівців, здатних виявляти професійні компетентності та розв’язувати складні завдання дошкільної освіти, що потребують інновацій в дошкільній та альтернативній дошкільній освіті, впровадження альтернативних педагогічних технологій в освітнє середовище навчального закладу.

Міждисциплінарні зв’язки: «Сучасні освітні технології», «Альтернативна дошкільна освіта у вимірах сучасності».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН 2	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
ЗК 2	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН 4	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 6	Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.
ЗК 5	Здатність працювати в команді.	ПРН 8	Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.
Фахові компетентності (ФК)			
ФК 1	Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.	ПРН 9	Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.
ФК 3.	Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.	ПРН 13	Знати і використовувати в практичній діяльності організатора дошкільної та альтернативної дошкільної освіти провідні ідеї вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо оптимізації професійного самовдосконалення особистості конкурентоздатного організатора дошкільної освіти; виявляти творчу індивідуальність у професійній діяльності та оптимізації діяльності закладів дошкільної та альтернативної

			дошкільної освіти.
ФК.5	Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.	ПРН 14	Аналізувати стан, потреби, тенденції розвитку дошкільної освіти; розуміти принципи, завдання і реалізовувати зміст методичної, проєктної, освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти; використовувати методи та форми професійної діяльності вихователя в альтернативних закладах дошкільної освіти.
ФК 9	Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.	ПРН 2	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
ФК 10	Здатність визначати стратегічні лінії розвитку альтернативного дошкільного закладу, організовувати командну роботу при вирішенні професійних завдань, брати участь у створенні, координації та реалізації комплексних міжвідомчих програм для підвищення якості дошкільної освіти, розвитку альтернативних закладів дошкільної освіти, в тому числі для дітей з особливими освітніми потребами.	ПРН 14	Аналізувати стан, потреби, тенденції розвитку дошкільної освіти; розуміти принципи, завдання і реалізовувати зміст методичної, проєктної, освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти; використовувати методи та форми професійної діяльності вихователя в альтернативних закладах дошкільної освіти.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	**Результати навчання**			
	Знання	**Уміння**	**Комунікація**	**Автономність та відповідальність**
ЗК 1	Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладу дошкільної освіти; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) директора (завідувача)	Визначати напрямки професійної діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі роботи, передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності	Самостійно логічно аналізувати, конструктивно висловлювати ставлення до наукових результатів, критично ставитися до думок і позицій інших; будувати партнерську взаємодію та демонструвати	Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій, оцінювати власну діяльність з

	закладу дошкільної освіти, його функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу; обсяг і функції роботи вихователя та інших працівників; принципи адміністрування та управління; умови функціювання закладу дошкільної та альтернативної дошкільної освіти.	заходів, спрямованих на підвищення якості дошкільної освіти та організаційно-управлінської діяльності; проєктувати педагогічну систему у професійній діяльності в закладі дошкільної освіти.	гуманну поведінку з різними суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти.	позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності.
ЗК 2	Знати домінанти компетентнісної парадигми освіти, систему сучасних вимог та специфіку професійної діяльності організатора дошкільної та альтернативної дошкільної освіти, провідні ідеї вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо оптимізації професійного самовдосконалення особистості конкурентоздатного менеджера дошкільної освіти.	Визначати місце і функції дошкільної освіти та векторів її зв'язку з освітнім процесом у закладі загальної середньої освіти; виявляти творчу індивідуальність у професійній діяльності та оптимізації діяльності закладів дошкільної та альтернативної дошкільної освіти; вибудовувати перспективні стратегії розвитку регіональних моделей організації дошкільної та альтернативної дошкільної освіти.	Вибудовувати конструктивну комунікативну стратегію взаємодії з педагогічними працівниками, надихати колег на пошук розвивальних можливостей і ресурсів щодо професійного вдосконалення, спрямованості на кар'єрне зростання та забезпечення конкурентності у сфері освітніх послуг.	Критично оцінювати результати власної професійної діяльності, ініціювати і організовувати систематичне навчання і самоосвіту; реалізовувати у практичній діяльності сформованість високої світоглядної культури науковця.
ЗК 4	Організовувати пошукову навчально-пізнавальну діяльність; використовувати педагогічні інновації у власній професійній діяльності; аналізувати сучасні тенденції нововведень в освітню сферу; чинники, що визначають успішність інноваційних процесів в дошкільній освіті.	Використовувати інформацію та інформаційні технології для критичного осмислення педагогічних явищ та процесів. Послуговуватися принципом етичності використання інформації у навчально-методичній роботі	Використовувати комунікацію для задоволення потреби самовдосконалення, інтелектуального і культурного розвитку, реалізації самоосвітньої діяльності фахової спрямованості, відчувати потребу в систематичному підвищенні свого загальнокультурного і професійного рівня.	Формувати стратегію подолання проблем, володіти лідерськими якостями, здатністю ініціювати спільну роботу і брати на себе відповідальність за результати роботи команди, реалізацію прийнятих рішень.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Інноваційний характер методології освітньої парадигми XXI ст.	4	2	2				8		1	1				10
2	Педагогічна технологія як феномен сучасної теорії та практики освіти	4	2	2				8		1	1				10
3	Розвиток педагогічних технологій у контексті альтернативної освіти	4	2	2				8		1	1				10
4	Альтернативні педагогічні технології розвитку дитини у світовому освітньому просторі	4	2	2				8			1				10
5	Альтернативні педагогічні технології методичного характеру в освіті дітей раннього і дошкільного віку	5	2	2		1		8		1	1				20
6	Здоров'язбережувальний вектор альтернативних педагогічних технологій в дошкільній освіті	4	2	2				8							10
7	Альтернативна спрямованість авторських технологій фізичного розвитку дітей	5	2	2		1		8							10
8	Соціальні виміри альтернативних педагогічних технологій з мовленнєво-комунікативної діяльності	4	2	2				8							10
9	Особистісно-орієнтована спрямованість альтернативних педагогічних технологій для творчого розвитку дитини	4	2	2				8			1				10
10	Альтернативні педагогічні технології в організації дошкільної освіти об'єднаних територіальних громад	2	2					8							10
	Підсумковий контроль														
	Разом:	40	20	18		2		80		4	6				110

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Інноваційний характер методології освітньої парадигми XXI століття

Парадигма як система теоретичних і методологічних координат, параметрів освіти. Інноваційний характер методології освітньої парадигми XXI ст. як орієнтування на динамічні зміни в соціумі та освіті, на існування традиційних та альтернативних теорій, концепцій, підходів, поглядів. Традиційна знаннєва парадигма академічного напряму в освіті.

Соціокультурна парадигма гуманітарної концепції, гуманізму, виховання, духовності, стосунків (Ш. Амонашвілі, Л. Виготський, В. Кремень, В. Сухомлинський). Особистісно-орієнтована концепція, індивідуально-диференційований та інклюзивний підходи в сучасній парадигмі (В. Кремень, І. Бех, О. Кононко, В. Кузьменко, Н. Софій). Концепція навчання упродовж життя як траєкторія і модель розвитку особистості. Концепція сталого розвитку для гармонійного життя людства, етичного і ощадливого ставлення до природних ресурсів (В. Андрущенко, В. Огнев'юк). Освітня доктрина України як доктрина «входження у європейський та світовий освітній простір» (В. Кремень, Л. Гриневич). Динаміка побудови і розвитку сучасної освітньої парадигми в національних інтересах багатокультурного українського суспільства.

Тема 2. Педагогічна технологія як феномен сучасної теорії та практики освіти

Сутність понять «технологія» (ЮНЕСКО), «педагогічна технологія», «альтернативна технологія». Класифікація, види, структура сучасних педагогічних технологій. Педагогічна технологія у ієрархічному вимірі: загально педагогічний рівень (загально дидактична), методичний рівень (предметна), локальний рівень (модульна). Альтернативні педагогічні технології у сучасній освітній парадигмі дошкільної освіти. Три основні типи освітнього процесу (навчальний, комплексно-тематичний, предметного середовища) та освітні ситуації (шкільно-ігрова, сюжетно-ігрова, предметно-ігрова). Реалізація стандарту дошкільної освіти під час використання альтернативних педагогічних технологій у роботі з дітьми дошкільного віку. Впровадження альтернативних педагогічних технологій в дошкільну освіту.

Тема 3. Розвиток педагогічних технологій у контексті альтернативної освіти

Альтернативна освіта як неінституціональна модель, що орієнтована на освіту поза соціальними інститутами. Типи альтернативних закладів освіти: «на природі», «вільні школи», «антропософські школи», «відкриті школи», «школи без стін», «недільні православні школи», «навчальні центри», «магнітні школи», «навчальні парки», «вуличні академії», «центри розвитку дитини дошкільного віку», освіта за допомогою Internet, дистанційна освіта тощо. Напрямки розвитку альтернативних педагогічних технологій загально дидактичного, предметного, модульного рівнів у контексті альтернативної дошкільної освіти.

Тема 4. Альтернативні педагогічні технології розвитку дитини у світовому освітньому просторі

«Будинок вільної дитини» М. Монтессорі як системна альтернативна педагогічна технологія індивідуального й вільного розвитку дитини, багатоманітного середовища, розвивальних дидактичних Монтессорі матеріалів. Спрямування педагогіки Р. Штайнера на підтримку вільного і творчого самовизначення індивідуальності у контексті філософії антропософії. Дайджест комплексної альтернативної освітньої програми «Стежина» для закладів дошкільної освіти, що працюють за Вальдорфською

педагогікою в Україні. Альтернативні меседжі французького педагога С. Френе в технології «Школа успіху і радості» («пізнання на дотик», «робота-гра», «експериментальне намацування», «художня творчість», «презентація та вираження», «уроки в природі», «живі куточки», «вільні тексти»).

Тема 5. Альтернативні педагогічні технології методичного характеру в освіті дітей раннього і дошкільного віку

Актуальність альтернативних технологій раннього навчання і розвитку дітей. Технологія інтенсивного розвитку дитини в ранньому віці за допомогою карточок Г. Домана. Сутність технології раннього розвитку дітей Масару Ібуки, організатора Японської асоціації раннього розвитку та школи «Навчання талантів», автора праці «Після трьох вже пізно». Технологія нового руху в скрипковій педагогіці та раннього музичного розвитку Шинічі Сузукі («Метод рідної мови», «Виховання талантів», «Маленький музикант»). Технологія раннього навчання грамоти М. Зайцева як альтернативна технологія методичного рівня (метод читання-писання складами, за допомогою «кубиків Зайцева», кольорових букв, таблиць).

Тема 6. Здоров'язбережувальний вектор альтернативних педагогічних технологій в дошкільній освіті

Пріоритетність здоров'язбережувальних, фізкультурно-оздоровчих та особистісно орієнтованих технології в сучасних умовах пандемії. Спрямованість локальних здоров'язбережувальних технологій в альтернативній освіті: фітболгімнастика, художньо-ритмічна, пальчикова, дихальна, імунна, психологічна гімнастики, бебі-йога, гідроаеробіка. Сутність оздоровчих модульних технологій терапевтично-педагогічного та профілактично-лікувального спрямування – артотерапія, казкотерапія, музикотерапія, кольоротерапія, ігротерапія, сміхотерапія, аромотерапія, фітотерапія, вітамінотерапія тощо.

Тема 7. Альтернативна спрямованість авторських технологій фізичного розвитку дітей

Європейські реалії руху за здоровий спосіб життя та сучасні виклики в українському соціумі. Авторська система «Горизонтальний пластичний балет (пластик-шоу)» з фізкультурної та корекційної роботи у ЗДО як альтернативна традиційній методиці фізичного виховання дітей (М. Єфименко). Авторська технологія «Дитячий велорух» з навчання дітей їзди на велосипеді та пролонгованого комплексного впливу на організм, фізичний і особистісний розвиток дитини, формування активного і здорового способу життя (Е. Вільчковський, А. Шевчук).

Тема 8. Соціальні виміри альтернативних педагогічних технологій з мовленнєво-комунікативної діяльності

Державні стандарти та соціальні запити на мовленнєву і комунікативну компетенції дошкільника у царині державної української мови, корінних народів і національних меншин, їх гармонійне функціонування. Сучасні вітчизняні методичні і практичні орієнтири: розвиток художньо-мовленнєвой діяльності дітей (А. Богуш); методика розвитку інтелектуально-мовленнєвої діяльності дітей за допомогою коректурних таблиць (Н. Гавриш, О.

Безсонова; К. Крутій); технологія з розвитку соціальних навичок ефективної взаємодії дітей (Т. Піроженко, О. Хартман); технологія розповідання за сюжетними картинками; «Розвивальне читання» за авторською методикою Л. Шелестової.

Тема 9. Особистісно-орієнтована спрямованість альтернативних педагогічних технологій для творчого розвитку дитини

Модульні технології з українського декоративно-ужиткового мистецтва як вектор україноцентризму та креативного вияву суб'єктів дошкільної освіти. Технології художньо-продуктивної діяльності дітей: «Петриківський первоцвіт» (І. Грінько, І. Корінько, В. Купрієнко, Н. Міхіна); «Гуцульський орнамент на косівській кераміці» (А. Шевчук, Н. Бабій, Л. Поліщук, Г. Стрільчак); «Українська вишиванка в дитячому житті й дошкільній освіті» (А. Шевчук). Технологія інтегрованого творчого впливу на дитину «Для творчості дитини вірші, пісні, картини» (Т. Піроженко, А. Шевчук). Проектна технологія для різнобічного і творчого розвитку дітей.

Тема 10. Альтернативні педагогічні технології в організації дошкільної освіти об'єднаних територіальних громад

Забезпечення основними соціальними інститутами та альтернативними рівності, доступності, якості дошкільної освіти для дітей (у тому числі з особливими освітніми потребами, із родин, які належать до національних меншин та корінних народів України, із соціально вразливих груп) в умовах децентралізації за допомогою різноманітних педагогічних технологій. Альтернативні комунікації для особливих дітей (з ООП, обдарованих і активно залучених до мистецтва, спорту) засобами альтернативних педагогічних технологій.

5.2. Тематика семінарських занять

Тема 1. Інноваційні аспекти методології освітньої парадигми XXI ст.

Тема 2. Теорія і практика педагогічної технології як феномену сучасної освіти

Тема 3. Динаміка розвитку педагогічних технологій у контексті альтернативної освіти

Тема 4. Альтернативні педагогічні технології розвитку дитини у європейському освітньому просторі

Тема 5. Альтернативні педагогічні технології методичного характеру в освіті дітей раннього і дошкільного віку

Тема 6. Здоров'язбережувальний вектор альтернативних педагогічних технологій у сучасній дошкільній освіті

Тема 7. Альтернативна спрямованість авторських технологій фізичного розвитку дітей

Тема 8. Соціальні виміри альтернативних педагогічних технологій з мовленнєво-комунікативної діяльності

Тема 9. Особистісно-орієнтована спрямованість альтернативних педагогічних технологій для творчого розвитку дитини

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Результати освітньої роботи
1.	Опрацювання лекційного матеріалу, законодавчих і нормативних документів	20	Участь у діалогах під час лекційних і практичних занять
2.	Підготовка до семінарських/практичних занять, опрацювання літературних джерел	18	Відповіді та участь в активних формах роботи під час практичних занять
3.	Робота з Інтернет ресурсами (додаткова інформація по темах), підготовка індивідуальних завдань	20	Самостійне збереження отриманих ресурсів, презентація
4.	Виконання практичних творчих завдавань по темах курсу (за тематикою індивідуальних)	10	Наявність завдань та презентація їх під час семінарських занять
5.	Написання есе, поглиблена розробка окремих питань теми, презентації	12	Наявність виконаних робіт
	Разом	80	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Теми, що виносяться для індивідуальних завдань студентів, безпосередньо пов’язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях. Виконання завдань вимагає від студента різнобічного володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння презентувати і відстоювати власний погляд.

– Презентувати одну з сучасних концепцій дошкільної освіти: навчання упродовж життя як траєкторія і модель розвитку особистості; сталого розвитку для гармонійного життя людства, етичного і ощадливого ставлення до природних ресурсів (8-12 слайдів з визначеннями, схемами, таблицями).

– Розробити логічну схему впровадження (поетапність) альтернативної педагогічної технології в практику дошкільної освіти (в PowerPoint).

– Розробити схему запитів в альтернативних локальних педагогічних технологіях у контексті альтернативної дошкільної освіти (в PowerPoint).

– Деталізувати підхід Глена Домана у вигляді карточок (4-8) з тематики одного з основних видів діяльності – ігрова, образотворча, музична, театралізована (1 картка – один або два слайди).

– Презентувати до технології «Дитячий велорух» правила і дорожні знаки для юного велосипедиста у вигляді карток на кшталт карточок Глена Домана (титульний бік – зображення, зворотний бік – опис правила, знака).

– Деталізувати технологію раннього розвитку дітей Масару Ібуки (8-12 слайдів презентації).

– Презентувати альтернативну технологію фізкультурної корекційної роботи Миколи Єфименка «Горизонтальний пластичний балет (пластик-шоу)» (12-14 слайдів).

– Деталізувати в презентації технологію раннього навчання дітей грамоти Миколи Зайцева та її забезпечення (презентація із застосуванням світлин середовища для реалізації технології – в PowerPoint, 12-16 слайдів).

– Представити основні положення технології «Розвивальне читання» за авторською методикою Людмили Шелестової (10-12 слайдів).

– Розробити картки (4-8 карточок) до технології «Українська вишиванка в дитячому житті й дошкільній освіті» на прикладі сорочок-вишиванок Одеської області та Подунав'я (два слайди – два боки картки: титульний бік – фото вишиванки з узором, зворотний бік – опис орнаменту вишиванки, кольорів, техніки вишивки; бажано знайти як вишиванки дорослих, так і дитячі).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю: усне опитування на семінарських заняттях, виконання та захист ІЗ.

6.2. Форми проміжного контролю: виконання модульної контрольної роботи.

6.3. Форми підсумкового контролю: екзамен.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання тестів, виконання та захист ІЗ, вивчення першоджерел з дисципліни та огляд наукової літератури з курсу, написання анотації, педагогічного есе.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	**Оцінка за традиційною шкалою**
	Екзамен
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно
1-25	

Схема розподілу балів

	Поточний контроль	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
Максимальна кількість балів	**40 балів** – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	**10 балів** – за результатами виконання модульної контрольної роботи	**50 балів –** за результатами відповіді на екзамені
Мінімальний порогів рівень	**20 балів**	**6 балів**	**25 балів**

Таблиця переведення середньозваженого балу за 100-бальною шкалою

100-бальна	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*
100	4,97–5,00	**80**	4,10–4,14	**60**	3,10–3,14	**40**	2,25–2,29	**20**	1,15–1,20
99	4,94-4,96	**79**	4,05–4,09	**59**	3,05–3,09	**39**	2,20–2,24	**19**	1,09–1,14
98	4,91–4,93	**78**	4,00–4,04	**58**	3,00–3,04	**38**	2,15–2,19	**18**	1,03–1,08
97	4,87–4,90	**77**	3,95–3,99	**57**	2,96–2,99	**37**	2,10–2,14	**17**	0,97–1,02
96	4,84–4,86	**76**	3,90–3,94	**56**	2,93–2,95	**36**	2,05–2,09	**16**	0,91–0,96
95	4,80–4,83	**75**	3,85–3,89	**55**	2,90–2,92	**35**	2,00–2,04	**15**	0,85–0,90
94	4,76–4,79	**74**	3,80–3,84	**54**	2,87–2,89	**34**	1,95–1,99	**14**	0,79–0,84
93	4,72–4,75	**73**	3,75–3,79	**53**	2,84–2,86	**33**	1,90–1,94	**13**	0,73–0,78
92	4,68–4,71	**72**	3,70–3,74	**52**	2,81–2,83	**32**	1,85–1,89	**12**	0,67–0,72
91	4,64–4,67	**71**	3,65-3,70	**51**	2,78–2,80	**31**	1,80–1,84	**11**	0,61–0,66
90	4,60–4,63	**70**	3,60–3,64	**50**	2,75–2,77	**30**	1,75–1,79	**10**	0,55–0,60
89	4,55–4,59	**69**	3,55–3,59	**49**	2,70–2,74	**29**	1,69–1,74	**9**	0,49–0,54
88	4,50–4,54	**68**	3,50–3,54	**48**	2,65–2,69	**28**	1,63–1,68	**8**	0,43–0,48
87	4,45–4,49	**67**	3,45–3,49	**47**	2,60–2,64	**27**	1,57–1,62	**7**	0,37–0,42
86	4,40–4,44	**66**	3,40–3,44	**46**	2,55–2,59	**26**	1,51–1,56	**6**	0,31–0,36
85	4,35–4,39	**65**	3,35–3,39	**45**	2,50–2,54	**25**	1,45–1,50	**5**	0,25–0,30
84	4,30–4,34	**64**	3,30–3,34	**44**	2,45–2,49	**24**	1,39–1,44	**4**	0,19–0,24
83	4,25–4,29	**63**	3,25–3,29	**43**	2,40–2,44	**23**	1,33–1,38	**3**	0,13–0,18
82	4,20–4,24	**62**	3,20–3,24	**42**	2,35–2,39	**22**	1,27–1,32	**2**	0,07–0,12
81	4,15–4,19	**61**	3,15–3,19	**41**	2,30–2,34	**21**	1,21–1,26	**1**	0,01–0,06

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Студент/студентка у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та різнобічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв’язує задачі стандартним та оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Студент/студентка достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу, розв’язує задачі стандартним і частково творчим способом, послуговується науковою термінологією. Утім при висвітленні деяких

	питань не вистачає належної глибини та аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності.
3 бали	Студент/студентка відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, відтворює основні схеми, таблиці, правила. Однак не виявляє глибокого, різнобічного аналізу, обґрунтування та аргументації, мало користується літературою, допускає істотні неточності.
2 бали	Студент/студентка не володіє навчальним матеріалом на належному рівні (достатньо), втім фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, розкриває зміст окремих теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Студент/студентка не може викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні неточності, відповідає на запитання, що потребують елементарної відповіді.
0 балів	Студент/студентка не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не відтворює зміст теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	**Максимальна кількість балів**
Конспект (презентація) першоджерел	5
Есе, анотації наукових джерел	5
Реферат (або розробка карток для забезпечення технології)	5
Презентація технології, її забезпечення	5

Критеріями оцінювання конспекту першоджерел є вільне орієнтування у першоджерелах з дисципліни, глибоке та всебічне розкриття змісту наукової літератури з курсу, наведення аргументів на підтвердження власних думок, здійснення аналізу та висновків.

Критеріями оцінювання есе, анотацій наукових джерел є стисле відтворення прочитаної наукової статті, висвітлення основних положень змісту, різнобічний аналіз, обґрунтування та аргументація.

Критеріями оцінювання реферату (або набору карток) є самостійність та оригінальність дослідження, творче виконання завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу.

Критеріями оцінювання презентації є відповідність її змісту теми, точне використання наукової термінології, наведення наочних аргументів на підтвердження власних думок, здійснення аналізу та висновків, академічність і оригінальність візуалізації презентації.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за виконання модульної контрольної роботи – 10 балів, а мінімальний порогів рівень за її виконання складає 6 балів. Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 5 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка з дисципліни (екзамен) виставляється за результатами поточного, проміжного контролю та підсумкового контролю (відповідно вагові коефіцієнти 0,4, 0,1 та 0,5).

Результат підсумкового (екзаменаційного) контролю визначається як середньоарифметичне усіх оцінок (середньозважений бал) студента, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілих. Мінімальний порогів рівень за відповідь на екзамені складає 25 балів.

Підсумковий бал отримує студент/студентка, який виконав усі види завдань, визначені у робочій програмі навчальної дисципліни, має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 20 балів), проміжний контроль (не менше 6 балів) та склав екзамен (не менше 25 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор, екран), дистанційний зв'язок за допомогою конференції Zoom, Google Meet.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Богуш А. М. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей раннього віку : навч.-метод посіб. : до програми "Оберіг" / А. Богуш, Н. Маліновська. Київ : Слово, 2016. 388 с.

2. Вільчковський Е., Шевчук А. Дитячий велорух у дитсадку та в родині //Дошкільне виховання. 2016. № 9. С. 16-20.

3. Вільчковський Е., Шевчук А. Дитячий велорух: алгоритм упровадження технології // Палітра педагога. 2016. № 5. С. 3-8.

4. Гавриш Н. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей: метод. рекоменд. щодо використання коректурних таблиць /Н.Гавриш, О.Безсонова. Вид. 2-ге. Київ: Вид. Дім «Слово», 2015. 256 с.

5. Гавриш Н., Саприкіна О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку. Навч.-метод. посіб. для дошкільних навч. закладів / за заг. ред. О. Пометун. Дніпропетровськ: Ліра, 2014. 120 с.

6. Гуцульський орнамент на кераміці: Метод. посіб. для працiв. закладів дошк. освіти / за заг. ред. А.С. Шевчук; упор.: Бабій Н.М., Поліщук Л.І., Стрільчик Г.Д. Тернопіль : Мандрівець, 2019. 144 с. + вкл. : 8 с. : іл.

7. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І.М.Дичківська. 2–ге вид., допов. Київ: Академвидав. 2012. 352 с.

8. Для творчості дитини вірші, пісні, картини: Метод. посіб. / авт.-уклад.: Т. О. Піроженко, А. С. Шевчук. Київ : Вид. Дім «Слово», 2017. 128 с. (41 с. іл.)

9. Єфименко М.М., Мельниченко Ю.В. Програма з фізкультурно-корекційної роботи у дошкільних навчальних закладах за авторською естетико-оздоровчою системою «Горизонтальний пластичний балет (пластик-шоу)» /М. М. Єфименко, Ю. В. Мельніченко. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 56 с.

10. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 176 с.

11. Колупаєва А. А. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навч.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко. Харків : Вид. «Ранок», 2019. 304.

12. Піроженко Т. О., Хартман О. Ю. Парціальна програма з розвитку соціальних навичок ефективної взаємодії дітей від 4 до 6-7 років «Вчимося жити разом». Київ : Вид. «Алатон», 2016. 32 с.

13. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навч.-метод. посіб. / О. Янкович, Ю. Беднарек, А. Анджеєвська. Тернопіль : ТНПУ ім.. В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Додаткова література

1. Барб-Галль Ф. Як розмовляти з дітьми про мистецтво / пер. з франц. Софії Рябчук. Львів: Вид. Старого Лева, 2014. 192 с.

2. Березюк В. С. Інноваційні технології в ДНЗ / В. С. Березюк, О. А. Рудік. Харків: Вид. «Ранок», 2017. 224 с.

3. Сучасне заняття в дошкільному закладі: навч.-метод . посіб. / за ред. Н.В.Гавриш; авт. кол.: Н.В. Гавриш, О.О. Лінник , Н.В. Губанова. Луганськ: Альма-матер, 2007. 496 с.

4. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / С.О.Сисоєва, А.М. Алексюк, П.М. Воловик, О.І. Кульчицька, Л.Є. Січаєва, Я.В. Цехмістер та ін./ За ред. С.О. Сисоєвої. Київ: ВІПОЛ, 2001. 502 с.

5. Федій О. А. Естетотерапія. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб та доп. Київ: «Вид. «Центр учбової літератури», 2012. 304 с.

6. Шевчук А. Художні проекти з 5-річними дітьми і їхніми батьками //Дошкільне виховання. 2013. №8. С. 11-17.

Інтернет-ресурси

https://www.youtube.com/user/voskobovichgames

http://vihovateli.com.ua/cons/5433-znakomstvo-s-mirom-chisel-posredstvompalochek-kyuizenera.html

http://ualib.com.ua/b_136.html